

Alle kommuner i Rogaland
(sendt per e-post)

Saksbehandler

Anders Kvasdheim Mygland

Informasjon om endring i Helsedirektoratets anbefalinger for besøk i helse- og omsorgsinstitusjoner

Fylkesmannen i Rogaland ber kommunene om å formidle dette brevet til aktuelle virksomheter og personer i kommunen, herunder blant annet kommunelege(r), smittevernoverlege(r) og sykehjem i kommunen.

Da covid-19-pandemien nådde Norge og det 12. mars ble foretatt nedstengning på flere samfunnsområder, ga Helsedirektoratet råd om full besøksstans i landets helse- og omsorgsinstitusjoner. Utover våren endret situasjonen seg med færre smitteutbrudd, og det ble da mulig å åpne for besøk i helse- og omsorgsinstitusjoner igjen. Den 28. mai ga derfor Helsedirektoratet råd som sa at det så langt som mulig må legges til rette for besøk i helse- og omsorgsinstitusjoner under covid-19-epidemien, men at besøk må vurderes i forkant, og bør avtales.

Helsedirektoratet fikk i juli kjennskap til at noen sykehjem tross lite lokal smitte, likevel praktiserte strenge besøksordninger. Fylkesmannen i Rogaland har derfor på oppdrag fra Helsedirektoratet, undersøkt og rapportert per 22. juli hvilke besøksordninger kommunene praktiserer. Denne kartleggingen viste at de fleste kommunene i fylket hadde ordninger som var rimelige og i samsvar med de nasjonale anbefalingene, men noen kommuner i fylket hadde strengere ordninger enn den lokale smittesituasjonen tilsa. Eksempler som kom frem er at det ikke tillates besøk i helgene, at besøk kun skjer utenfor sykehjemmet i lokaliteter lite egnet for besøk, at besøk bare tillates én gang i uken, at varighetene av besøkene er svært kort og at pasienter ikke får være med familien på tur eller at mulighetene er svært begrenset.

Helsedirektoratet har i et brev av 24.08.2020 til landets fylkesmenn vurdert at denne type begrensninger er urimelige og ikke tar tilstrekkelig hensyn til beboernes rett til besøk. På bakgrunn av blant annet dette har Helsedirektoratet nå gjort endringer i veilederen for besøk i helse- og omsorgsinstitusjoner, og Fylkesmannen gjengir endringene her:

- **Helsedirektoratet har fjernet all tekst i veilederen som omhandler institusjonens vurdering av om de har kapasitet og ressurser til å gjennomføre besøk.** Dette var ment som et nødvendig vurderingskriterium ved en smittetopp hvor kapasiteten i helsetjenesten er sprengt. Helsedirektoratet har fått signaler om at mangel på ressurser og personell kan ha blitt brukt som argument for å nekte besøk også ved lave smittetall, noe som er svært

uheldig.

- **Helsedirektoratet har i veilederen tydeliggjort ytterligere, at beboere i kommunale sykehjem og andre helse- og omsorgsinstitusjoner i utgangspunktet fritt skal kunne motta besøk i tråd med lovverkets krav.** Ved lokale smitteutbrudd kan det være nødvendig å begrense besøk for beboergrupper som kan ha økt risiko for alvorlige sykdomsforløp ved covid-19. Begrensning av besøk må i så fall begrunnes i forsvarlighetskravet eller krav i smittevernloven.
- Vurderingskriterier for besøk knyttet til smittesituasjonen i områder der den besøkende nylig har oppholdt seg, er i tråd med nye anbefalinger fra Folkehelseinstituttet endret til: **Pårørende eller andre som siste 10 dager har vært på reise til eller oppholdt seg i land utenfor Norge, bør ikke komme på besøk før 10 dager etter hjemkomst.**
- **Helsedirektoratet har oppdatert anbefalingene om dagtilbud, slik at de gjenspeiler situasjonen slik den er i dag og ved lokale smitteutbrudd.**

Anbefalingene kan leses i sin helhet her:

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/koronavirus/besok-i-helse-og-omsorgsinstitusjoner-og-tiltak-mot-social-isolering>.

Fylkesmannen forutsetter at kommunene gjennomgår dette og at man følger anbefalingene om besøksordning i helse- og omsorgsinstitusjoner.

Helt avslutningsvis understreker vi at dette gjelder for helse- og omsorgsinstitusjoner, og at det stiller seg annerledes for private hjem i omsorgsbolig, bofellesskap og lignende. Vi gjengir for oversiktens skyld det Helsedirektoratet skriver om dette i anbefalingene:

«Rom/leilighet som tjenestemottakeren betaler husleie for, f.eks. i omsorgsbolig/bofellesskap eller tilsvarende, er tjenestemottakerens private hjem. Eventuell begrensnings av besøk og sosial kontakt kan da i utgangspunktet bare besluttes av tjenestemottakeren selv. Tjenesten må gi nødvendig bistand til vurderinger om besøk og sosial kontakt og ev. gjøre vurderinger med medvirkning fra personen selv og fra nærmeste pårørende hvis personen mangler samtykkekompetanse. Beslutninger om og gjennomføring av restriksjoner knyttet til besøk mv. må være basert på frivillighet fra tjenestemottakerens side. Besøk mv. i slike boliger, omfattes derfor ikke av denne anbefalingen.

Besøks- og oppholdsrestriksjoner i kommunalt fellesareal i tilknytning til boenheter i omsorgsbolig, bokollektiv og lignende som omtalt ovenfor, kan gjennomføres ved behov. Det bør vurderes å begrense opphold for besøkende i slike arealer, slik at fellesarealet forbeholdes beboerne. Nødvendig adkomst til beboers private hjem gjennom felles gang/korridor kan ikke hindres, uten etter avtale med personen selv og eventuelt nærmeste pårørende.»

Med hilsen

Janne Dahle-Melhus
fylkeslege/avdelingsdirektør

Anders Kvadsheim Mygland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent